

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 813. Usque Ad Annum 859

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1760

VD18 90117867

§. 28. Monachi reformantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66103](#)

Sæculum IX. cundaret Deus, triduanum jejuniū
A. C. 817. omnibus imperavit. Sacerdotes interim
 Sacrificia offerrent, cuncti vero elemo-
 synas solito largius darent, quibus miti-
 gatum Numen suam voluntatem in tan-
 to negotio manifestaret. His præmissis
 Ludovicus filium suum Lotharium na-
 tu maximum Imperatorem appellavit,
 & ceteris duobus aliquas Regni partes
 dedit, Pipinum Regem Aquitaniæ & Lu-
 dovicum Bavariæ Regem salutans, ea ta-
 men conditione, ut omnes partes non
 tria Regna sed unum efficerent. Ludo-
 vicus Imperator hujus Divisionis Acta
 conscribi jussit, eaque unacum filio suo
 Lothario Romam misit, a Pontifice ra-
 tihabenda & confirmanda. Voluit quo-
 que, ut hæc Acta cum juramento reci-
 perent omnes subditi sui, qui lubenti a-
 nimo Sacramento, quod legitimum &
 Regno utile credebant, se obligarunt.

§. XXVIII.

Monachi reformantur.

*Leo Ost. I.
c. 19.*

*vit. 47. to. 5.
A. Ben.
p. 210.*

In eodem Conventu Aquisgranensi, de-
 cima Julii Abbates ediderunt Consti-
 tutionem pro Monachis, cui postea par-
 ferme Reverentia ac Regulæ S. Benedi-
 cti habita. Abbatum illorum Caput &
 Reformationis Auctor erat S. Benedictus
 Anianensis; eum enim Ludovicus Im-
 perator, olim, cum Rex Aquitaniæ esset,
 sibi

sibi carum, defuncto Carolo Magno, in Sæculum IX.
 Franciam vocatum, Monasterio Mauri A.C. 817.
 seu *Mor-Münster* prope Tabernas præfecit, in quod ille aliquot suæ Regulæ Monachos immisit. Cum vero istud Monasterium ab Aquisgrano, illo tempore Imperatoris Sede, longe esset remotum, & Benedicti Abbatis opera in arduis Republicanæ negotiis Principi esset necessaria, eum compulit, ut, alio Abbatे illis Monachis constituto, ipse cum Monachorum selectis ad se veniret.

Est vallis duabus ab Aquisgranensi Civitate leucis amœnissima, ubi, cum eam S. Abbas elegisset, Imperator curavit ædificari Monasterium, quod Indus a rivo præter illum locum permeante dictum. Imperator, dedicationi adesse dignatus, agros novæ domui donavit, jussitque ut triginta ibi commorarentur Monachi, quos Benedictus ex diversis familiis evocavit. Tunc ergo Benedictus cœpit Regiam adire, & libellos supplices, quæ Principi offerendi erant, recipere. Ne oblivisceretur eos tradere, sæpe in manicas suas immittebat, aut in manipulum, quem Presbyteri adhuc dum illa ætate e manu pendentem gestare solebant, & Imperator non nunquam S. Virum excutiebat, ut hujusmodi libellos acciperet, & legeret. Eundem non in causis peculiaribus modo, sed

Sæculum IX. etiam in negotiis ad Regimen Reipubli-
A. C. 817. cæ spectantibus consulebat. Omnia
 Monasteriorum totius Regni sui curam
 Benedicto demandavit, qui jubente Im-
 peratore Monachorum mores emendare
 cum quibusdam aliis Abbatibus aggres-
 sus est.

Abbatum præcipui fuere Arnulphus
Noirmou- Herensis seu Monasterii Nigri, **Apolli-**
tier naris Montis Cassini, Alveus Andinien-
 sis seu S. Huberti in Silva Andenna, A-
 pollinaris Flaviniacensis, Josue S. Vin-
 centii ad Vulturnum, & Agiulfus Soli-
 niacensis. Postquam diu deliberassent,
 visum est omnibus, causam potissimum,
Monachi. cur Disciplina Monastica collaboretur,
 esse observantiæ diversitatem; quamvis
 enim in plerisque Monasteriis profite-
 rentur, se Regulam S. Benedicti sequi,
 maxima erat in illis rebus, quæ scriptæ
 non sunt, varietas. Unde fiebat, ut sæ-
 piissime desidia & tepor antiquæ consue-
 tudinis, cui longum tempus Auctorita-
 tem conciliasset, pallio obtegerentur, &
 Monachi, regionis situ vicini, sibi ipsis
 exteri & peregrini viderentur. Igitur
 optimum fore crediderunt, si Discipli-
 nam æqualem stabilirent, editis Decretis
 quæ Regulam explicarent. Idque fa-
 ctum composita hac Constitutione A-
 quisgranensi, ut plurimum in Articulos
 octo-

to. 7. Cone.
p. 1505.

octoginta, & secundum alias Editiones, Sæculum IX.
septuaginta duos divisa.

A. C. 817.

Cum hujus Constitutionis fundamen-
tum sit Regula, in Articulo primo ^{Sup. Lib.}
Abbates in illo Conventu præsentes in-^{XXXII.}
tegram Regulam legere, omnia verba
pensare, & illi Monachi, qui idonei es-
sent, eandem e memoria recitare juben-
tur. Officium secundum Regulam S. Be-
nediti celebretur. Quia nempe aliqui
recitabant Officium Romanum, quod *Mabill. in*
jam tunc erat diversum. Habebant ta-*Præf. to. 5.*
men etiam Officium magis solemne in ^{n.} 148.
Festis, quod Officium plenum dicebatur.
In Capitulo legatur Martyrologium, &
deinde Regula vel aliqua Homilia. No-
mine Capituli illum locum accipio, quo
post Primam convenient Monachi, ut
hodieque appellatur. Complures Ar-
ticuli mentionem faciunt de labore ma-
nuum, a quo nec Abbas eximitur. Mo-
nachi per se laborabant in culina, in pi-
strino, in aliis Officinis, & non nunquam
ipsi ad colligendos fructus exibant. In
diebus jejunii levior erat labor, & in
Quadragesima usque ad Nonam protra-
hebatur. Paucos fuisse Presbyteros in-
de despiciimus, quod legamus, Abbatem,
Præpositum, Decanum Lectori Benedi-
ctionem dare posse, etiamsi Presbyteri
non sint. Monachi omnium eleemosy-
^{c. 2.}
^{c. 3.}
^{c. 46.}
^{c. 69.}
^{c. 25.}
^{c. 4.}
^{17.18.}
^{c. 39.}
^{c. 62.}
^{c. 49.}
^{c. 46.}

F 5

narum,

Sæculum IX. narum, quas accipiunt, Decimas paupe-
A.C. 817. ribus dent.

- c. 78.** In Festis minoribus & majoribus, id
est in Natali Domini & in Pascha duplex
sit de die refectio. Quatuor diebus li-
ceat volatilia comedere, sed reliquo an-
c. 8. 9. ni tempore non comedantur. Nemo
poma aut lactucas extra refectionis ho-
c. 10. ram manducet. Ipsæ Eulogiæ in Refe-
ctorio Fratribus dentur. Id est, panes
Capitula A- super Altare oblati & non consecrati.
quisgranen-
sia. Fratres aliquid pinguedinis in victu quo-
c. 68. tidiano habeant, sexta Feria excepta,
diebus octo ante Natalem Domini, & a
Quinquagesima usque ad Pascha. In
Francia loco olei pinguedo concedeba-
tur, quod etiam hac ex causa fiebat, ne
a carnibus superstitiose abstinere vide-
Mabill. rentur. Panis libra, de qua Regula lo-
Præf. n. 151. quitur, triginta assibus & duodecim de-
152. nariis æstimatur, quod unciis octodecim
ante coctionem & postea sexdecim æqui-
c. 22 paratur. Pro hemina vini duplum ce-
revisiæ detur in illis locis, ubi vinum non
c. 47. est. In Parasceve præter panem & a-
quam nihil cibi capiant. Si gravis fue-
rit labor, liceat bibere post cœnam, e-
tiam in Quadragesima. Ecce collatio-
nis nostræ originem!
- Reg. c. 55.** Regula quidem pro locorum diver-
c. 22. sitate vestimenta augeri permittit; at
in Constitutione Aquisgranensi multo
plura

plura, quam in Regula conceduntur, Sæculum IX.
 scilicet, Camisiæ duæ (intellige laneas, A.C. 817.
 nam lineas Monachi non habebant) duæ
 Tunicæ, & duo cuculli intra domum,
 duæ Cappæ foris, pedules quatuor pa- ^ꝝ Sunt pro-
 ria, [†] & femoralia duo paria. Præterea pria verba
 Roccus unus, seu vestis superior, poste- Constitutio-
 riore tempore *Froc* [†] dictus, & pelli- nis.
 cium (id est tunica interiore parte pel- ^ꝝ die *Gloce-*
 libus munita) calceamenta diurna, pa- ^{c. 6. 7.}
 ria duo, & subtulares [†] per noctem. ^ꝝ Pantoufle
 Wanti [†] in æstate, Muffulæ in hyeme ^ꝝ Chirothe-
 vervecinæ. Monachi in Quadragesima ^{cæ}
 non radantur, sed aliis temporibus post
 quindecim dies. Balneo, si Præpositus
 licentiam dedisset, uti licebat, quo Sæcu-
 lares frequentissime utebantur. Pedes ^{c. 23.}
 sibi invicem lavabant, præsertim in Qua-
 dragesima, congruentes huic Officio An-
 tiphonas decantantes. Monachi certum
 phlebotomiæ tempus non observent, sed
 unicuique secundum quod necessitas po-
 stulat, concedatur. Nihilominus phle-
 botomiæ præstitutis anni temporibus
 concessæ in recentioribus Congregatio-
 nibus in consuetudinem abierunt.

Nullus sæcularis in Monasterio habi-
 tet, nisi Monachus esse velit. Monachi
 supervenientes ad Dormitorium sepa-
 tum ducantur, & fratres prudentes eis
 jungantur ad colloquendum. Sine so-
 cio iter non faciant. Postulantes non
 facile ^{c. 42.}
^{c. 58.}
^{c. 63.}
^{c. 15.}

Sæculum IX. facile admittantur. Primo hospitibus in
A. C. 817. illorum Domo serviant per aliquot dies.

Monachi Be-
nedictini Re-
formati. Bonorum suorum curam consanguineis
suis committant, & post annum Novitia-
tus secundum Regulæ præceptum de iis
decernant. Habitum tunc demum su-
v. Mabill. scipient, quando votum obedientiæ pro-
præf. to. 5. fitentur.
n. 150.

• 75. Nam aliud non profitebantur, ut for-
mulæ, quæ adhuc supersunt, osten-
dunt. (*) Nullus recipiatur in Mona-
sterium, quia dives est, sed quem meri-
ta commendant.

Parentes liberos suos offerre possint,
& supplicem libellum pro eis dent, quod,
ubi ad maturam ætatem pervenerint,
confirmant. Nulla alia in Monasterio
quam infantum istorum schola sit. Id
accipiendum est de Scholis interioribus;
erant enim hoc Sæculo nono Scholæ ex-
teriores & publicæ in pluribus Monaste-
riis, ut superius observavi.

Mabill. Abbates eadem mensura, qua ceteri
præf. ead. Monachi, sint contenti in alimentis & in
n. 184. vestimentis. Cum ceteris dormiant, &
Sup. Lib. laborent, nisi in rebus utilioribus fuerint
XLV. §. 18. occupati. Abbas cum hospitibus ad
• 25. portam Monasterii non reficiatur, sed
in Refectorio, si vero propter hospitem
volue-

(*) Hodieque non aliud, saltem conceptis
verbis, profitemur.

voluerit ad solitam mensuram fratribus Sæculum IX.
 aliquid augere, in ipsius sit potestate. A. C. 817.
 Villas, nisi necessitas coegerit, non cir-
 cumeat, nec suis illas Monachis custo-
 diendas committat. Si Cellas habeat
 aut prioratus, illue pauciores quam sex
 fratres non mittat. Itineris socios non
 accipiat, nisi ad Concilium proficiscatur.
 Præpositus ex gremio constituatur, cui
 post Abbatem præcipua Auctoritas tam
 intra quam extra Monasterium sit. De-
 cani ordinem temporis servent. In eos,
 qui duræ cervicis sunt, acrior vindicta
 exerceatur, sed nudi in Fratrum obtu-
 tu non cädantur. Qui ob graviores
 culpas pœnitentiam agunt, in domo se-
 parata habitent, & adsit atrium, in quo
 laborent. At diebus Dominicis aliquid
 eis relaxetur.

Hujusmodi est Constitutio Aquis-
 granensis pro Monachis, quam Impera-
 tor confirmavit, & curavit, ut effectui
 daretur.

§. XXIX.

Monasteriorum Præstationes.

In eodem Conventu conscriptus est In- to. 7. Conc. p.
 diculus Monasteriorum existentium in 1513. to. 1.
 Provinciis, quæ Imperatori parebant, ut c. p. 589. &
Not. to 2. p.
 singulorum præstationes adnotarentur. 1092. Coint.
 Omnia Monasteria in tres classes divisa. ann. 817. n.
 Aliqua ad militiam & dona pendenda te- 239.
neban-